

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์และระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่ต้องการเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าผลการประเมินนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ ทำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

- ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นของแต่ละชั้นและรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ใช้ประเมินความคงทนทางด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่เลื่อนขึ้นไปเรียนชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือขีดเขียนต่างๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นทราบเฉลย แม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคงทนของคุณลักษณะตามช่วงวัยในชั้นที่ผ่านมาให้โรงเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบวัดความรู้ทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนและแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับตรวจให้คะแนนตามเฉลย ข้อละ ๑ คะแนน
- ตอบถูกต้อง ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนหรือกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลย และสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมิน ให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชีวิตลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมิน ในแต่ละชั้นตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๒ การรายงานและสรุปผลการประเมินตรวจสอบความคงทนด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนชั้นที่ผ่านมา ให้ใช้แบบของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปเร่งรัดปรับปรุงและพัฒนานักเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษามีข้อมูลการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นและรายบุคคลซึ่งอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนให้ชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนต่อไป

- นักเรียนที่มีผลการประเมิน ผ่าน ดี ดีเยี่ยม ให้ศึกษาต่ออย่างมีจุดด้อยในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัดใดอยู่ก็บ้างในการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ศึกษาเร่งรัด ปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามหลักสูตรต่อไป

- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยในปีที่ผ่านมา ให้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าวเช่นเดียวกัน

เฉลยแบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓๐ ข้อ

ข้อ๑	ข้อ๒	ข้อ๓	ข้อ๔	ข้อ๕	ข้อ๖	ข้อ๗	ข้อ๘	ข้อ๙	ข้อ๑๐
๔	๒	๓	๔	๓	๔	๔	๓	๑	๔
ข้อ๑๑	ข้อ๑๒	ข้อ๑๓	ข้อ๑๔	ข้อ๑๕	ข้อ๑๖	ข้อ๑๗	ข้อ๑๘	ข้อ๑๙	ข้อ๒๐
๑	๔	๒	๒	๓	๓	๒	๔	๓	๔
ข้อ๒๑	ข้อ๒๒	ข้อ๒๓	ข้อ๒๔	ข้อ๒๕	ข้อ๒๖	ข้อ๒๗	ข้อ๒๘	ข้อ๒๙	ข้อ๓๐
๑	๔	๒	๑	๑	๒	๔	๑	๒	๓

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะตามช่วงวัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ประเมิน วันที่เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำ
เครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ผ่าน			
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	เด็กชายไมตรี งามสี	๑๖		✓		ผ่าน
๒	เด็กหญิงเพ็ญ พุพาน	๑๗		✓		ผ่าน
๓	เด็กหญิงศรี ล้ำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	เด็กชายพลอย ชูถัม	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	เด็กหญิงวัน สดใส	๑๖		✓		ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

- จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัย

คำชี้แจง

๑. แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดคุณลักษณะ ตามช่วงวัยของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ
๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที
๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

(๑) บ่อยครั้งที่ชมพูไปห้างสรรพสินค้ากับคุณแม่ ชมพูจะซื้ออุปกรณ์การเรียนไม่ว่าจะเป็นดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ฯลฯ ถ้านักเรียนเป็นชมพูจะทำอย่างไร

๑. ไม่ทำแบบชมพู เพราะสิ่งของเครื่องใช้ตนเก็บรักษาได้ดีจึงใช้ได้นาน
๒. ทำแบบชมพู เพราะตนเองอยากได้อุปกรณ์การเรียนใหม่ ๆ
๓. ไม่ทำแบบชมพู เพราะอยากได้ชุดใหม่ ๆ แทน
๔. ทำแบบชมพู เพราะคุณแม่อนุญาตให้ซื้อได้

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
๐	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
๐	X		X	

๑) น้ำใสต้องทำงานวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประวัติความเป็นมาของอาเซียน ถ้านักเรียนเป็นน้ำใส นักเรียนจะปฏิบัติในข้อใดจึงจะทำงานนี้ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

๑. พบครูที่ปรึกษา เพื่อวางแผนค้นหาข้อมูลทำรายงาน
๒. กระตือรือร้นรับทำงานค้นหาข้อมูลให้ครบอย่างเร่งด่วน
๓. กำหนดหัวข้อค้นหาข้อมูลเพื่อเตรียมเขียนรายงาน
๔. กำหนดหัวข้อ ปรึกษาครู ค้นคว้า และดำเนินการจัดทำรายงาน

๒) ในขณะที่พลอยกำลังทำการบ้านเพื่อส่งในวันพรุ่งนี้ ทนายชวนพลอยไปดูคอนเสิร์ต แต่พลอยกลัวงานไม่เสร็จจึงปฏิเสธ ถ้านักเรียนเป็นทนายจะอย่างไร

๑. คิดว่าไม่เป็นไร ไปดูคนเดียวก็ได้
๒. บอกพลอยว่า ไม่เป็นไร โอกาสหน้าค่อยไปดูด้วยกันก็ได้
๓. แสดงความไม่พอใจ และตำหนิพลอยว่าไม่รักกันจริง
๔. ไม่โกรธพลอย แต่ถ้าพลอยชวนไปเป็นเพื่อนบ้างจะไม่ไป

๓) สมจิตได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปร่วมประชุมสภานักเรียน ซึ่งคัดเลือกไปเขตละ ๑๐ คน ในต่างจังหวัด และถูกจัดอยู่ในกลุ่มนักเรียนแปลกหน้ามาจากต่างโรงเรียน ถ้านักเรียนเป็นสมจิตจะอย่างไร

๑. ขอเปลี่ยนไปอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเขตเดียวกันเพราะคุ้นเคยกัน รู้ใจกัน
๒. ขอเปลี่ยนไปอยู่กลุ่มโรงเรียนเขตเดียวกัน เพราะรัฐธรรมนูญของคนในท้องที่
๓. ไม่ต้องเปลี่ยน ปล่อยให้ตามการจัดให้เพื่อจะได้รู้จักเพื่อนใหม่มากขึ้น
๔. ไม่ต้องเปลี่ยน ปล่อยให้ตามการจัดให้เพราะจะได้ฝึกสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า

๔) คุณแม่ให้เงินอ้อยไปโรงเรียนทุกวัน ๆ ละ ๑๐๐ บาท อ้อยใช้ไม่หมด นำเงินที่เหลือไปฝากธนาคาร ทุกสัปดาห์ ขณะนี้ อ้อยมีเงินฝาก ๑๐,๐๐๐ บาท ถ้านักเรียนเป็นอ้อยจะนำเงินสะสมที่ได้ ไปทำอะไร

๑. นำไปเป็นค่าเรียนพิเศษ
๒. แบ่งเงินบางส่วนให้พ่อแม่
๓. ไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว
๔. นำส่วนหนึ่งไปซื้อสิ่งที่จำเป็น

๕) หากนักเรียนจะต้องซื้อโทรศัพท์เคลื่อนที่ จะเลือกซื้ออย่างไร

๑. รุ่นที่ค่อนข้างทันสมัย
๒. รุ่นที่ราคาถูก แต่มีฟังก์ชันตามที่ต้องการ
๓. รุ่นที่มีฟังก์ชันครบถ้วนได้ตามจุดประสงค์ที่จะใช้งาน
๔. รุ่นที่มีฟังก์ชันมากๆ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๖) สมศรีวางแผนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประจำสัปดาห์ไว้อย่างชัดเจน ในสัปดาห์นี้มีเงินเหลือ ๑๐๐ บาท สมศรีมาปรึกษานักเรียนว่า จะนำเงินที่เหลือนี้ไปทำอะไรใน ๔ รายการต่อไปนี้ นักเรียนจะแนะนำให้สมศรีใช้ในรายการใด โดยอ้างเหตุผลประกอบ

๑. ซื้อเครื่องประดับ เพราะเป็นผู้หญิงน่าจะมีไว้บ้าง
๒. ซื้อเครื่องสำอาง เพราะเป็นผู้หญิง ถ้าจะใช้เครื่องสำอางบ้างก็ไม่ใช่ไร
๓. ซื้อขนม ไอศกรีม เพราะเป็นวัยเรียนที่ยังรับประทานอาหารเหล่านี้ได้
๔. เติมเงินโทรศัพท์ เพราะเป็นความจำเป็นในการติดต่อ

๗) ควรเลือกใช้วิธีการใด ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. งดการใช้โทรศัพท์มือถือ
๒. งดการรับประทานอาหารนอกบ้าน
๓. ทำงานเพิ่มเพื่อหารายได้พิเศษ เพื่อซื้อรองเท้าผ้าใบรุ่นใหม่ที่ชอบ
๔. ออกกำลังกาย ดูแลรักษาสุขภาพ ให้แข็งแรง เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเงินและเวลาไปหาหมอ

๘) ชฎาพรไปเข้าห้องน้ำสาธารณะเพื่อล้างมือ พบก๊อกน้ำที่อ่างล้างมือปิดไม่สนิท มีน้ำไหลออกมา ชฎาพรพยายามปิดก๊อกน้ำนั้น แต่ก็ปิดได้ไม่สนิท น้ำยังคงไหลออกมา ถ้านักเรียนเป็นชฎาพร นักเรียนจะอย่างไร

๑. ปิดอ่างน้ำเพื่อขังน้ำที่ไหลออกมาไว้ในอ่าง
๒. ปล่อยไว้อย่างนั้น ก๊อกน้ำคงเสียจึงปิดไม่ได้
๓. แจ้งเจ้าหน้าที่ที่ดูแล ว่ามีก๊อกน้ำเสีย ปิดน้ำได้ไม่สนิท
๔. เขียนคำว่า”ก๊อกเสีย”ลงบนกระดานแล้วติดไว้เหนือก๊อกน้ำนั้น

๙) เปิดเทอมใหม่นักเรียนได้เข้ามาเรียนในห้องเรียนที่มีโต๊ะและเก้าอี้ใหม่ ประกิตคิดว่าเพื่อนจะเปลี่ยนโต๊ะและเก้าอี้ที่ตนจองเอาไว้ ถ้านักเรียนเป็นประกิต นักเรียนจะไม่ทำในข้อใด

๑. เขียนชื่อตนเองลงไปบนโต๊ะและเก้าอี้
๒. วางสมุดและหนังสือไว้บนโต๊ะและบนเก้าอี้
๓. ให้เพื่อนสนิทช่วยดูไว้ อย่าให้ใครมาเปลี่ยนโต๊ะและเก้าอี้
๔. เขียนชื่อตนเองลงไปบนกระดานแล้วติดไว้ที่โต๊ะและเก้าอี้

๑๐) เก้าอี้ภายในห้องเรียนที่อำนาจนั่งเกิดชำรุด เขาเก้าอี้โยกไปมา ถ้านักเรียนเป็นอำนาจ นักเรียนจะอย่างไร

๑. นำเก้าอี้ไปเปลี่ยนกับของเพื่อนโดยไม่ให้เพื่อนรู้
๒. ยกเก้าอี้ออกไปวางไว้นอกห้องแล้วหาเก้าอี้ตัวใหม่มานั่งแทน
๓. นั่งเรียนที่เก้าอี้ตัวเดิมนั้นและโยกเล่นไปมาเป็นบางครั้ง
๔. ไปแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้นำเก้าอี้ไปซ่อม

๑๑) นุชเป็นนักเรียนที่กำลังจะเลื่อนชั้นเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ คุณแม่ถามว่าจะตัดชุดนักเรียนใหม่หรือไม่ ถ้านักเรียนเป็นนุชจะตอบคุณแม่ว่าอย่างไร

๑. ชุดเก่ายังพอใช้ได้ทุกชุดค่ะ เดี่ยว ปีหน้าก็เปลี่ยนแบบแล้ว
๒. ขอตัดใหม่ ๑ ชุด เพราะจะเก็บไว้ใช้ในโอกาสสำคัญ ๆ ค่ะ
๓. ขอตัดใหม่ ๑ ชุด เพราะชุดเดิม เก่ามากแล้วจะได้ใส่สลับกัน
๔. ขอตัดใหม่หมดเลย เพราะชุดเดิมเก่าและคับมากแล้วค่ะ

๑๒) ในวันเกิดของพลอย คุณแม่พาพลอยไปเที่ยวที่ห้างสรรพสินค้า และบอกให้พลอยเลือกซื้อของตามใจชอบ ถ้านักเรียนเป็นพลอยจะทำอย่างไร

๑. ซื้อของที่เพื่อนในกลุ่มมี แต่เรายังไม่มี
๒. ซื้อของที่อยากได้มากที่สุด และรอคอยมานาน
๓. ซื้อของที่คุณแม่ถูกใจ เพราะต่อไปแม่จะได้อนุญาตให้ซื้ออีก
๔. ซื้อของที่จำเป็นต้องใช้มากที่สุด ราคาไม่แพง มากนัก

๑๓) หน้อยมีกระเป๋าอยู่หลายใบ วันหนึ่งหน้อยไปซื้อของในห้างสรรพสินค้ากับแม่เห็นกระเป๋าใบหนึ่งสวยถูกใจมาก และกำลังลดราคา ถ้านักเรียนเป็นหน้อยจะทำอย่างไร

๑. ซื้อ เพราะตนอยากได้ และกำลังลดราคา
๒. ไม่ซื้อ เพราะมีอยู่แล้วหลายใบและไม่จำเป็น
๓. ซื้อ เพราะโอกาสที่จะลดราคาเช่นนี้หายาก
๔. ไม่ซื้อ เพราะอาจลดราคาไม่จริงเป็นเพียงการโฆษณา

๑๔) พี่ขออนุญาตคุณแม่ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ๓ วัน แม่อนุญาตและให้เงินฟ้าไป ๑,๕๐๐ บาท ในการเที่ยว ๓ วัน การปฏิบัติตัวของฟ้าในข้อใดจัดว่าเป็นพอเพียง

๑. เป็นเจ้ามือเลี้ยงเพื่อนๆ หนึ่งมือ บอกว่า แม่ให้เงินมาเยอะ
๒. ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นจริง ๆ หรือเห็นว่าเหมาะสมคุ้มค่า
๓. ใช้จ่ายตามที่ต้องการ แต่ก็ให้เหลือเงินไว้บ้างบางส่วน
๔. ซื้อของที่อยากได้ และซื้อของมาฝากแม่เยอะ ๆ

๑๕) พ่อแม่ของหนูนาที่มีอาชีพทำนาและไม่เคยเรียนหนังสือเพราะฐานะยากจน แต่มีความต้องการให้หนูนาได้ศึกษาเล่าเรียนให้มาก จึงตามใจและไม่ยอมให้หนูนาทำอะไรนอกจากเรียนหนังสือ ถ้านักเรียนเป็นหนูนาจะปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะแสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวัยของนักเรียน

๑. ทำตามพ่อแม่ต้องการและทำตัวให้ทันสมัย พ่อแม่จะได้ภูมิใจ
๒. ขอบไปเรียนพิเศษ เพราะเป็นอนาคตของตน และความต้องการของพ่อแม่
๓. ตั้งใจเรียน ร่วมกิจกรรม หาโอกาสช่วยแบ่งเบาภาระงานและค่าใช้จ่ายของพ่อแม่
๔. ทำตามที่พ่อแม่ต้องการ และเลือกใช้จ่ายโดยคำนึงความพอดี เพราะพ่อแม่จะได้ชมเชย

๑๖) นงนุชจำเป็นต้องมีสมุดทบทวนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ถ้านักเรียนเป็นนงนุชจะปฏิบัติอย่างไร

๑. ซื้อสมุดสวย ๆ น่ารักเพื่อจะได้มีแรงจูงใจในการเรียน
๒. ใช้ด้านหลังของสมุดคณิตศาสตร์เป็นสมุดทบทวน
๓. ตัดจากสมุดเหลือใช้มาเย็บเล่มใหม่
๔. ใช้ด้านหลังของสมุดวิชาอื่นที่ใช้น้อย

๑๗) สุรีย์อยากได้กางเกงยีนส์ ได้พิจารณาดูเนื้อผ้า วิธีการเย็บต่าง ๆ และสีของผ้าอย่างละเอียดแล้วรู้สึกถูกใจ วิธีการเลือกกางเกงยีนส์ของสุรีย์ข้อใดเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ตรวจสอบว่าไซของแท้หรือไม่
๒. ดูความเหมาะสม คำนึงกับค่าของเงินที่ต้องจ่าย
๓. ตัดสินใจซื้อทันที เพราะข้าอาจเสียโอกาส
๔. ดูว่ามีเงินพอที่จะซื้อได้หรือไม่ และจะหาเงินได้ที่ไหนอีก

๑๘) ธนวัฒน์ สอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ พ่อจึงทำงานหนักนอกเวลาเพื่อหารายได้พิเศษจะซื้อรถยนต์ให้ลูกชายเป็นรางวัลตามสัญญา ถ้านักเรียนเป็นธนวัฒน์ จะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

๑. เป็นกำลังใจที่พ่อทำตามสัญญา
๒. ขอให้พ่อทำงานเพียงครึ่งวัน ในวันอาทิตย์เพื่อไม่ให้พ่อต้องลำบาก
๓. ขอลดเงื่อนไขจากรถยนต์เป็นจักรยานยนต์
๔. บอกเลิกสัญญาเพราะอยากให้พ่อพักผ่อนในวันหยุด

๑๙) สุนันทาเข้าไปในห้องหลังเลิกเรียนพบว่า มีเพื่อนสองคนนั่งอยู่ แต่เปิดไฟทุกดวง และพัดลมทุกตัว หากนักเรียนเป็นสุนันทา จะทำอย่างไร

๑. บอกให้เพื่อนเปิดเฉพาะที่จำเป็น
๒. ไม่ต้องพูดอะไร เพื่อจะได้ไม่ขัดใจใครๆ
๓. ขอปิดบางส่วน เปิดเฉพาะที่จำเป็น
๔. ปิดไฟทุกดวงและพัดลมทุกตัว

๒๐) ในช่วงโมงคหกรรมศาสตร์ ครูให้นักเรียนเตรียมนำไปไม้ ดอกไม้มาฝึกร้อยมาลัยถ้าในโรงเรียนของนักเรียนมีต้นแก้วอยู่จำนวนมาก นักเรียนควรทำอย่างไร

๑. ออกหาใบกระป๋องในหมู่บ้านร้อยมาลัยเพราะสีสวยดี
๒. ตัดใบแก้วมาร้อยมาลัย เพราะในโรงเรียนเรามีมากมาย
๓. นำใบแก้วมาแซมกลีบดอกกุหลาบเพื่อประหยัด
๔. ขออนุญาตผู้อำนวยการตัดใบแก้วในโรงเรียนมาใช้ เพราะประหยัด

๒๑) ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดทำบัตรแลกอาหาร (คูปอง) สำหรับแจกเพื่อนในห้อง เพื่อแลกอาหารกลางวันตลอดปีการศึกษา นักเรียนจะใช้คูปองรูปแบบใด

รูปแบบที่ ๑

<p>บัตรแลกอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียน ม. 3 โรงเรียนพอเพียงพิทยาคม</p>

รูปแบบที่ ๒

<p>บัตรแลกอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียน ม. 3 โรงเรียนพอเพียงพิทยาคม วันที่.....</p>

๑. รูปแบบ ๑ ทำเป็นบัตรแข็งเก็บคืนใช้ซ้ำ
๒. รูปแบบที่ ๑ ทำเป็นบัตรอ่อนใช้ครั้งเดียว แจกทุกวัน
๓. รูปแบบที่ ๒ ทำเป็นบัตรแข็ง ใช้ครั้งเดียว แจกทุกวัน
๔. รูปแบบที่ ๒ ทำเป็นบัตรอ่อน ใช้ครั้งเดียว แจกทุกวัน

๒๒) นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมต่างกัน ดังนี้ สุกมล ซื่อน้ำหวานในขวดพลาสติก ใช้หลอดดูด
สุภาวดี ซื่อน้ำหวานใส่แก้วพลาสติก มีฝาปิดและมีหลอดดูด
สุชานาถ ซื่อน้ำผลไม้ใส่ถุงพลาสติก มีหลอดดูด
สุชาติ ซื่อน้ำหวานหรือนมถั่วเหลืองในขวดแก้ว ต้มแล้วคั้นขวด
นักเรียนจะเลือกทำตามอย่างไร

๑. สุกมล
๒. สุภาวดี
๓. สุชานาถ
๔. สุชาติ

๒๓) ดาริน ใช้ลิฟต์เพื่อจะขึ้นไปชั้นที่ ๕ แต่มีผู้โดยสารในลิฟต์ กดปุ่มชั้นที่ ๔ และ ๖ อยู่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นดารินจะทำอย่างไร

๑. กดปุ่มเพื่อไปชั้นที่ ๕
๒. ออกจากลิฟต์ชั้นที่ ๔ แล้วเดินขึ้นบันไดไปชั้นที่ ๕
๓. ออกจากลิฟต์ชั้นที่ ๖ แล้วเดินลงบันไดมาชั้นที่ ๕
๔. ขึ้นไปถึงชั้น๖แล้วกดปุ่มกลับลงมาที่ชั้น๕

๒๔) มีเพื่อนมาชักชวนฉันให้ไปเรียนกวดวิชา โดยให้เหตุผลว่า นอกจากจะได้ความรู้ได้เทคนิคในการทำข้อสอบแล้ว ยังได้ประสบการณ์ในการเดินทาง และได้เพื่อนใหม่ ๆ อีกด้วย ฉันกำลังตัดสินใจในการเรียนกวดวิชา ถ้านักเรียนเป็นฉัน จะเลือกตามข้อใด

๑. การเรียนกวดวิชาไม่ดี เสียเวลามาก ควรเอาเวลานั้นมาศึกษาด้วยตนเองดีกว่า และไม่ต้องเสียค่าเดินทางค่าอาหาร และค่าแต่งตัวด้วย

๒. การเรียนกวดวิชาไม่ดี เสียเวลามาก ควรเอาเวลาไปพักผ่อน เพื่อเตรียมร่างกายไว้เรียนวันต่อไป

๓. การเรียนกวดวิชาดี ได้ออกจากบ้าน ได้เที่ยว ได้แต่งตัวสวย ๆ

๔. การเรียนกวดวิชาดี จะได้เที่ยวในที่ต่าง ๆ นอกโรงเรียน

๒๕) หากนักเรียนจะต้องดูแลการล้างภาชนะใส่อาหารของเด็ก ๆ จำนวนมาก นักเรียนจะเรียงลำดับอุปกรณ์การล้างเป็นขั้นตอนอย่างไร จึงจะประหยัด และสามารถล้างภาชนะได้สะอาดที่สุด

๑. ถังขยะใส่เศษอาหาร น้ำสะอาด น้ำผสมน้ำยาล้างจาน น้ำสะอาด เช็ดให้แห้ง ผึ่งแดดไว้

๒. ถังขยะใส่เศษอาหาร น้ำผสมน้ำยาล้างจาน น้ำสะอาด ผึ่งแดดไว้

๓. ถังขยะใส่เศษอาหาร น้ำผสมน้ำยาล้างจาน น้ำสะอาด เช็ดให้แห้ง

๔. ถังขยะใส่เศษอาหาร น้ำผสมน้ำยาล้างจาน น้ำสะอาด

๒๖) นิสารู้สึกผิด เสียใจ เพราะที่ผ่านมาตัวเองใช้เวลากับการเข้าเว็บไซต์และเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ตลอดทั้งวันทำให้ครอบครัวต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น ถ้านักเรียนเป็นนิสจะปรับปรุงพฤติกรรมดังกล่าวอย่างไร

๑. งดใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัว

๒. เข้าเว็บไซต์เฉพาะที่จะ เพื่อค้นคว้า ทำรายงานส่งครู

๓. เล่นเกมเพื่อผ่อนคลายความเครียดหลังเลิกเรียน

๔. เล่นเฉพาะเกมเพื่อพัฒนาสมองเท่านั้น

๒๗) เดชาเป็นนักเรียนเรียนดี แต่มีฐานะยากจน พ่อแม่บอกให้เดชาออกจากโรงเรียน เมื่อจบชั้น ม. ๓ เพื่อทำงานหารายได้ เพราะไม่มีเงินส่งเรียน ถ้านักเรียนเป็นเดชาจะทำอย่างไร

๑. ออกจากโรงเรียนตามความต้องการของพ่อแม่

๒. ช่วยพ่อแม่หารายได้ หลังเลิกเรียนและวันหยุด

๓. ทำงานหารายได้ช่วงปิดภาคเรียนเพื่อสะสมไว้ใช้ตอนเปิดภาค

๔. ตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด เมื่อมีโอกาสขอทุนการศึกษา และเข้าโครงการกองทุน กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

๒๘) แม้จะยังไม่ได้หุ่่มเทอย่างเต็มที วิทยา นักเรียนชั้น ม. ๓ ก็ได้เกรดเฉลี่ยถึง ๓.๐๕ ในภาคเรียนที่

๑ สูงที่สุดในห้อง ถ้านักเรียนเป็นวิทยา จะกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างไร

๑. กำหนดเป้าหมายให้สูงขึ้นเป็น ๓.๕ ในภาคเรียนที่ ๒
๒. ทำกิจกรรมอื่นๆ เพื่อหาประสบการณ์เพิ่ม
๓. ช่วยติวให้เพื่อนๆ ได้เกรดสูงขึ้น
๔. เตรียมเลือกคณะที่จะเข้ามหาวิทยาลัย

๒๙) บ้านของศักดิ์ดาห่างจากโรงเรียน ๕ กิโลเมตร เมื่อมีการปรับขึ้นค่าโดยสารรถประจำทางอีกทียว
ละ ๒ บาท ทำให้ เงินค่าเดินทางที่ศักดิ์ดา ได้รับวันละ ๒๐ บาท ไม่เพียงพอ ถ้านักเรียนเป็นศักดิ์ดาจะ
เลือกใช้วิธีใด

๑. ขอเงินจากผู้ปกครองเพิ่มวันละ ๔ บาท
๒. ขอเงินผู้ปกครองซื้อรถจักรยานก่อน แล้วหารายได้พิเศษผ่อนคืน
๓. โดยสารรถประจำทางในระยะ ๒๐ บาท ที่เหลือเดิน
๔. ไปโรงเรียนด้วยรถโดยสารรถประจำทาง และเดินกลับบ้าน

๓๐) ครอบครัวของกานต์สิริ เป็นครอบครัวเศรษฐกิจพอเพียง ต้องการลดค่าใช้จ่ายสำหรับเดือนถัดไป
ลงถ้านักเรียนเป็นกานต์สิริจะเลือกช่วยครอบครัวด้วยวิธีใด

๑. ลดอาหาร ที่ไม่จำเป็นต่อร่างกาย
๒. ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเท่าที่จำเป็น
๓. ลดการใช้โทรศัพท์มือถือ
๔. รับประทานอาหารให้เป็นเวลา ไม่ทานของขบเคี้ยว